

Programa a fost elaborată în baza următoarelor documente:

1. Standardul ocupațional;
2. Standardul de calificare;
3. Curriculumul specialității;
4. Ghid practic de elaborare a curriculumului pentru învățământul profesional tehnic post - secundar și post-secundar nonterțiar, aprobat prin OME nr.296 din 21.04.2016.

Autori:

Romașcan Ludmila, cadru didactic titular, grad didactic doi

Aprobată de:

Consiliul profesoral al Colegiului „Mihai Eminescu” din Soroca

Proces - verbal nr. 08 din 25. 01. 2021

Consiliul metodic-științific al catedrei Psihopedagogie și Asistență socială

Proces - verbal nr. 7 din 21 ianuarie 2021

Recenzenți:

Celac Virgilia, cadru didactic de psihologie, grad didactic Superior

Ghidirim Liliana, cadru didactic de psihologie, grad didactic Doi

Adresa Programei în Internet:

<http://colegiulmeminescutoroca.edu.md/>

**Lista
competențelor profesionale specifice**

1. Utilizarea noțiunilor specifice psihologiei vârstelor, psihologiei generale și dezvoltarea unui vocabular de specialitate.
2. Identificarea trăsăturilor psihologice fundamentale care definesc etapele timpurii ale vieții umane.
3. Cunoșterea obiectului de studiu al psihologiei și a ramurilor sale;
4. Cunoașterea fenomenelor psihice, a comportamentelor și trăsăturilor specifice personalității umane.
5. Aplicarea informațiilor specifice psihologiei vârstelor și psihologiei generale în construirea demersurilor instruirii și educației.
6. Recunoașterea diferențelor individuale în construirea și manifestarea vieții psihice în mediul social, educațional și familial.
7. Abordarea psihologică eficientă a copilului în scopul asigurării serviciilor educaționale calitative.

Obiectivele de evaluare

Unități de competență	Obiective de evaluare	
	Candidatul va demonstra că posedă următoarele cunoștințe:	Candidatul va demonstra că posedă următoarele abilități:
UC1. Interpretarea apariției psihologiei generale ca știință independentă.	<p>C1. Obiectul de studiu al psihologiei.</p> <p>C2. Conceptul de dezvoltare și nivelele dezvoltării umane.</p> <p>C3. Fondatori în constituirea disciplinei ca știință.</p> <p>C4. Intercorelația psihologiei cu alte științe.</p> <p>C5. Ramurile psihologiei.</p>	<p>A1. Argumentarea necesității studierii psihologiei.</p> <p>A2. Stabilirea aspectelor generale privind domeniul psihologiei ca știință.</p> <p>A3. Estimarea fondatorilor și contribuția acestora în constituirea psihologiei ca știință.</p> <p>A4. Cunoașterea ramurilor și științelor cu care intercorelează psihologia.</p>
UC2. Definirea conceptelor de bază cu care operează psihologia.	<p>C6. Esența psihicului.</p> <p>C7. Structura psihicului: conștiința și inconștiința.</p> <p>C8. Funcțiile psihicului.</p>	<p>A5. Caracterizarea funcțiilor psihicului.</p> <p>A6. Deducerea manifestărilor particulare ale psihicului.</p> <p>A7. Caracterizarea funcțiilor psihicului.</p>
UC3. Identificarea metodelor de bază utilizate în cercetarea psihologică.	<p>C9. Coraportul metodelor aplicate în psihologia vârstelor și psihologia generală.</p> <p>C10. Metoda convorbirii, observației și experimentului.</p>	<p>A8. Evidențierea avantajelor și dezavantajelor fiecărei metode de cercetare.</p> <p>A9. Analiza și caracterizarea metodelor de bază utilizate în cercetarea psihologică.</p>
UC4. Caracterizarea legităților generale ale dezvoltării psihice.	<p>C11. Conceptul de activitate dominantă.</p>	<p>A10. Estimarea rolului activității în dezvoltarea și formarea proceselor psihice și calităților personalității.</p>
UC5. Stabilirea caracteristicilor specifici a dezvoltării în primul an de viață.	<p>C12. Caracteristica psihologică și conduitele nou-născutului.</p> <p>C13. Criza vârstei de un an.</p>	<p>A11. Precizarea grupelor de reflexe necondiționate și importanța lor în viața copilului.</p> <p>A12. Descrierea desfășurată a crizei de un an și determinarea cauzei apariției acesteea.</p>

UC6. Ilustrarea particularităților psihice a copilului antepreșcolar.	dezvoltării copilului	C14. Aspectele generale ale dezvoltării în copilăria antepreșcolară. C15. Dezvoltarea comunicării și limbajului. C16. Criza independenței la copiii de vârstă antepreșcolară.	A13. Cunoașterea specificului activității antepreșcolare și dezvoltarea comunicării, limbajului.
UC7. Analiza caracteristicilor de dezvoltare psihică a copilului de vârstă preșcolară.		C17. Formarea personalității și dezvoltarea psihică a copilului preșcolar. C18. Formarea „EU-ului” social.	A14. Identificarea factorilor ce contribuie la formarea personalității preșcolare.
UC8. Valorificarea oportunităților de exersare în dezvoltarea sensibilității.		C19. Conceptul de senzație. C20. Felurile senzațiilor.	A15. Cunoașterea structurii, funcției și proprietățile senzațiilor.
UC9. Formularea judecăților cu referire la distingerea percepției și senzației.		C21. Percepția ca proces și ca imagine primară. C22. Formele percepției.	A16. Definirea esenței psihologice a conceptului percepție. A17. Descrierea interacțiunii percepției cu alte fenomene psihice.
UC10. Distingerea asemănărilor și deosebirilor esențiale pentru reprezentări și percepție.		C23. Reprezentarea ca proces și imagine mintală secundară. C24. Funcțiile și felurile reprezentărilor.	A18. Definirea și caracterizarea conceptului de reprezentare. A19. Deducerea rolului reprezentărilor în activitatea mintală.
UC11. Estimarea rolului memoriei în viața omului.		C25. Procesele, felurile și factorii de optimizare a memoriei. C26. Calitățile memoriei. C27. Memorie și uitare.	A20. Proiectarea planului individual de acțiuni pentru dezvoltarea și îmbunătățirea memoriei.
UC12. Utilizarea corectă a terminologiei în descrierea gândirii.		C28. Gândirea ca proces psihic central. Operațiile gândirii. C29. Formele de bază ale gândirii. C30. Particularitățile individuale ale gândirii.	A21. Evidențierea diferențelor de bază dintre gândirea teoretică și cea practică. A22. Identificarea deosebirilor între gândire și alte procese cognitive. A23. Elaborarea unui program propriu de dezvoltare a gândirii creative.
UC13. Estimarea rolului imaginației pentru alte fenomene psihice.		C31. Caracterizarea procesului imaginative. C32. Felurile și funcțiile imaginației.	A24. Definirea conceptului de imaginație. A25. Argumentarea funcției imaginației. A26. Distingerea felurilor imaginației.
UC14. Explicarea esenței comunicării.		C33. Felurile de comunicare. C34. Arta comunicării.	A27. Însușirea unui comportament cult în comunicarea eficientă.

UC15. Distingerea termenilor de limbă și funcțiilor limbajului.	C35. Definierea și caracterizarea limbajului. C36. Funcțiile și formele limbajului.	A28. Conștientizarea importanței limbajului pentru om. A29. Descrierea corelației dintre limbaj și gândire.
UC16. Delimitarea caracteristicilor caracterului uman.	C37. Structura și trăsăturile de caracter.	A30. Determinarea procesului de formare a trăsăturilor de caracter.
UC17. Identificarea și explicarea temperamentului ca latură dinamico-energetică a personalității.	C38. Tipologii temperamentale.	A31. Identificarea metodelor de lucru pentru fiecare tip de comportament pentru preadolescenți.
UC18. Caracterizarea principalelor dimensiuni ale personalității.	C39. Personalitatea ca obiect de studiu psihologic. C40. Individ, individualitate și personalitate. C41. Modalități și structuri ale motivației.	A32. Precizarea notelor definitorii ale conceptului de personalitate.
UC19. Determinarea specificului dezvoltării psihice la elevii de vârstă școlară mică.	C42. Caracteristica generală și debutul școlar al școlarului mic. C43. Sfera cognitivă la vârsta școlară mică. C44. Dezvoltarea personalității elevului de vârstă școlară mică. C45. Relațiile interpersonale în vârsta școlară mică.	A33. Determinarea activității primordiale a elevilor de vârstă școlară mică. A34. Descrierea sferei cognitive și dezvoltarea ei la vârsta școlară mică.
UC20. Definierea și caracterizarea fenomenului psihic atenția.	C46. Formele ale atenției. C47. Însușirile ale atenției.	A35. Estimarea însușirilor ale atenției, enumerarea formelor ale atenției. A36. Determinarea modalităților de educare a însușirilor atenției.
UC21. Cunoașterea cu specificul afectivității și relația ei cu celelalte fenomene psihice.	C48. Specificul proceselor afective. C49. Proprietățile proceselor afective. C50. Formele de bază ale afectivității.	A37. Enumerarea și explicarea proprietăților proceselor afective. A38. Analiza proceselor afective pornind de la evenimente trăite în viața cotidiană.
UC22. Identificarea procesului psihic voința și caracterizarea rolului lui în evoluția personalității.	C51. Voința- ca modalitate superioară de autoreglaj voluntar. C52. Structura și fazele actelor voluntare. C53. Calitățile voinței.	A39. Conștientizarea importanței autoreglării volitive. A40. Elaborarea unui plan privind autoreglarea volitivă.

UC23. Definirea aptitudinilor. Analiza raportului dintre înnăscut și învățat. Analiza clasificării aptitudinilor.	C54. Aptitudinile - latura instrumental - operațională a personalității.	A41. Cunoașterea felurilor de aptitudini. A42. Estimarea rolului altor însușiri de personalitate în formarea aptitudinilor.
UC24. Cunoașterea cu conceptul de activitate umană și specificul activității umane.	C55. Noțiunea de activitate. C56. Elementele componente și structura psihologică a activității. C57. Formele activității. Însușirile activității. C58. Deprinderile și structura lor.	A43. Definirea esenței psihologice a activității. A44. Valorificarea tipurilor de activitate. A45. Formularea scopului imediat și de perspectivă al unei activități proprii. A46. Aplicarea cunoștințelor căpătate la analiza activității de învățare.
UC25. Caracterizarea procesului creativ prin raportarea la diverse aspecte ale vieții psihice.	C59. Conceptul de creativitate. Activitatea creativă. C60. Structura creativității. C61. Nivelurile și stadiile ale creativității.	A47. Descrierea rolului creativității și factorii ce o declanșează. A48. Elaborarea unui program de autoevaluare a creativității.
UC26. Explicarea felurilor de grup.	C62. Noțiune de grup și caracterizarea lui. C63. Relațiile umane de grup.	A49. Definirea noțiunii de grup. A50. Asimilarea relațiilor de cooperare și colaborare în grup.
UC27. Aprecierea felului conflictului și etapele de evoluare a lui.	C64. Conflictelor și aplanarea lor. C65. Crearea climatului favorabil în grup.	A51. Aprecierea felului conflictului și etapele de evoluare a lui.
UC28. Caracterizarea legităților generale ale dezvoltării psihice.	C66. Criza de vârstă. Perioadele de criză în dezvoltarea ontogenică a omului. C67. Conceptul de dezvoltare psihică.	A52. Determinarea valențelor pozitive și consecințele negative ale crizelor.
UC29. Identificarea principalelor direcții în dezvoltarea psihică a preadolescentului.	C68. Dezvoltarea personalității preadolescentului, caracteristica activității dominante. C69. Dezvoltarea sferei cognitive la preadolescenți. C70. Relațiile preadolescentului cu semenii, familia, adulții. C71. Consecințele dezvoltării fizice în planul dezvoltării sociale. C72. Criza preadolescenței.	A53. Identificarea aspectelor distinctive în formarea personalității preadolescentului. A54. Estimarea rolului activității dominante în dezvoltarea sferei cognitive cât și a relațiilor cu semenii, familia.
UC30. Analiza dezvoltării psihice a adolescentului.	C73. Caracteristica generală a adolescentului.	A55. Caracterizarea activității intelectuale la vârsta adolescenței.

	<p>C74. Efectele psihologice ale maturizării.</p> <p>C75. Dezvoltarea sferei cognitive a preadolescentului.</p> <p>C76. Personalitatea preadolescentului.</p> <p>C77. Identitatea și conștiința de sine.</p> <p>C78. Comunicarea și relațiile adolescentului cu adulții și cu semenii.</p> <p>C79. Autodeterminarea profesională în adolescență.</p>	<p>A56. Elaborarea listei de recomandări adulților/părinților pentru a câștiga încrederea și autoritatea adolescenților.</p>
--	--	--

Atitudini specifice predominante de care trebuie să dea dovadă candidatul:

1. Abordare critică și creativă.
2. Atenție și concentrare în procesul de executare a sarcinilor de lucru.
3. Atitudine pozitivă, atenție și toleranță față de colegi.
4. Capacitatea de a pune întrebări pentru a înțelege mai bine o informație, pentru a-și forma o opinie, pentru a executa o sarcină de lucru.
5. Conduită autonomă în situații de lucru corespunzătoare calificării solicitate.
6. Corectitudinea și coerența limbajului specific specialității.
7. Cunoașterea și aprecierea propriilor puncte forte și domeniilor care necesită dezvoltare.
8. Elemente de creativitate în executarea sarcinilor de lucru.
9. Inițiativă și perseverență.
10. Interes și respect pentru rezultatele muncii, valorile și opiniile altor persoane.
11. Solicitarea de opinii și sfaturi, luarea deciziilor referitoare la executarea sarcinii de lucru.
12. Solicitarea sprijinului în situațiile care-i depășesc calificarea.